

vrtovi bez kraja

đorđe pisarev

darovi

Nihongi, drevne hronike Japana, kažu da je jedan od moćnih careva, potomak Ama-Terasu, sjajni Mikado, Onaj Koji Se U Jutro Rađa, iz zlatne prestolnice Kjoto, poslao kineskom imperatoru Hanu tri dragocene stvari – Magičnu gitaru sa četiri žice, Čudesni sto za GO i Nedostižni bonkej.

magična gitara sa četiri žice

Preplićući gipkim prstima njene žice, spretni bi svirač mogao općiniti Zemlju i sve živo i mrtvo na njoj. Jer, sve i svi, zemlja i sve planete, čitava vasiona, zastaju okamenjeni, nepokretni. U isto vreme, strašni plamen osvaja logore neprijatelja onog koji svira.

Imperator Han odmah naredi da se Citara potopi u Biserno jezero, jer je imao toliko neprijatelja, da je postojala opasnost da ostane sam na ovom svetu.

čudesni sto za GO

Niski sto, sav od srebra, sitnim smaragdima označenih polja. Onaj igrač koji sedne za pravu stranu, MORA da pobjedi. No, volja i mračne sile koje vode Čudesni sto, vrlo su neodređene i kolebljive, tako da se nikada ne zna koja je strana ona koja pobjeđuje. Shvativši da se i na tom stolu, baš kao i ostalim, nekad može pobediti, a nekad izgubiti, a da, u isto vreme, taj sto nepredvidljivo i neprijetno oduzima moć odluke i izbora Igračima, imperator Kan ga odlučno potapa u Biserno jezero.

nedostižni bonkej

Ovalna porculanska ploča prevučena crnim lakom, oivičena mirisnom sandalovinom, sa duboko urezanim mističnim zapisima. Malo jezero, na sitnim biserjem umesto vode, blago vidljivo ostrvo predstavljao je jedan jedini ogromni krizolit. Svuda oko jezera tiho razbacani srebrnasti pesak.

Dragoceno ostrvce i obala, spojeni nestvarnim mostićem od bambusa optočenog zlatom. Čudesni modeli kedrova i stabala breskve rođenih iz kovana srebra, ametista, topaza i oniksa. Uokolo razbacana nevidljiva trava od tananih srebrnih niti, zlatne zmijske, okamenjene i skrivene.

Kada se Nedostižni Bonkej posmatra duže vreme, sitno biserje počinje da se talasa, iz te čudotvorne vode iskaču živi šarani s krvavim rubinima umesto očiju, dijamantno drveće šumi i leluja se na vetru Zapadnog vazduha: zlato, srebro, ahat, kristal, zlato, srebro, ahat kristal. . .

Kroz povijenu, živu travu migolje opasne zlatne zmijske, sablasne senke umrlih ljudi lelujuju putevima od sitno brušenog karneola.

veliki vrt

Opijen, nadahnut magičnom moći Nedostižnog Bonkeja, imperator Han otpoče gradnju Velikog vrta, vrta koji bi bio verna kopija Nedostižnog. . .

Iz dana u dan, sedeći u nosiljci od sandalovine pod teškim hladom ogromnog, prastarog platana, imperator Han istrajno nadgleda radove na stvaranju Velikog vrta.

Uzalud su lepe milosnice prolazile ispred njega u otvorenim palankinama, nezatno odevene u lake, crvene haljine, crvene čarapice obavijene nevidljivim sandalama, mašući koketno lepezama od gušč-

jeg perja. Uzalud su mu evnusi donosili bezbrojne dragocene poklone iz svih pokrajina Kine.

Imperator Han istrajno nadgleda radove na stvaranju Velikog vrta.

Uskoro niknuše čudesne šume; bezbrojna stabla kleke, kedra, breskve, platana, opojni miris crne borovine, teški grozdovi banana, dah biberovog drveta.

Nisko i visoko rastinje, ogromna plava jezera na čijim obalama raste bambus, u čijim vodama plivaju zlatni šarani. Male baštenske kuće s krovovima od lotosa, skrivene iza neprozirnog vela gustih zavesa od isprepletanog bršljana. Voda žubori i praska iz tajnovitih drvenih cevi. Prekrasni dvorci, s dvorištima popločanim školjkama – Ljubičasti dvorac, dvorac More mudrosti, dvorac Nebeske čistote. . . Brojni paviljoni i sale, okruženi stalno cvetajućim ružama, opkoljeni fenjerima u boji – Sala Radosti, sala Severne zvezde (sa lotosovim prestolom za gara Hana, mač oslonjen o levu stranu trona, koplje o desnu, na zidu, iza prestola – u visini glave – neprestano izložen skupoceni Sveti kake-mono, izrađen na svili, obrubljen smaragdnom tkaninom, sa letvicama od divno rezbarenog mahagonija i sa isvrtnim simbolima; glavom aždaje, mesečevim i sunčevim kolutom), sala Prsten od jantara. . .

vrt sveta

Imperator Han nije bio zadovoljan. Mesečima je, tragajući za izvorima nespo-kojstva, kunjao prostranim prostranim, bezbrojnim paviljonima. I tako se rodila misao koja mu je donela sreću i, možda, ispunjenje svih snova – Han je odlučio da od čitave Kine napravi vrt!

Čitave Kine? Car Han je hteo od ČITAVOG SVETA napraviti vrt!

smeh nikada (vrt bez kraja)

Han je, sa svitom savetnika, upravo na velikoj, zagonetnoj mapi Sveta raspoređivao zastrašujuće – i sve ostale – vrtove, kada su iznemogli glasnici moćnog Mikada doneli poruku Božanstva Bađaju-ćeg Sunca:

Oholi i bedni ljudski stvore!

Tvoj bonkej je samo vrt u vrtu tvoje palate. A tvoj vrt je samo deo vrta zvanog Kina. Ona je opet vrt kontinenta nazvanog Azija. A Azija, sa svim svojim vrtoovima, rekama, planinama, gradovima i ljudima, samo je deo vrta koji se prostire (koji obuhvata) preko čitave planete zvane Zemlja. Ona sama je, isto tako, samo jedan od bezbrojnih vrtova beskonačnog kosmosa

follow me!

tatjana cvejin franci zagoričnik

FOLLOW ME!

Ovaj stari stan
On pripada reprodukciji Tintoretta
Ovde se samo sobom preduzima
Ovde se podrazumeva: On se osigurava!
Ovaj stari stan se za sada zapostavljaaaa!
On će se kasnije restaurirati!
Ovaj stari stan nije važan!
On je ni/je važan, On koji visi
On visi koji i vsi
Visi On, Ona, Ono –
Mi, Svi, Oni to dobro znamo
Uho je uvek u/vek otvoreno
Ono ga otuđuje
Ono ga optužuje
On priznaje
On priznaje kao da je O/soba
On ostaje kao da je O/stan
On što ona beše
Čvrsta očvrsla Komunikacija
Ona koja prevodi
Vuk vuku, vuka vuku
Ona koja prevodi, vodi
Ono što još pre/O/staje
On je dakle Ovaj, ovaj proces
Ovaj stari stan
Ono što i jeste parodija Mira
Onaj između tri svetska Nemira
Ovaj stari stan
Sutra se ruši sam!

FOLLOW ME!

FOLLOW ME!

Alarmni uređaj saznanja
sa pečatom smrti na čelu
Od svih noći ova Noć odabrana za Noć
da ova noć bude noćas prava noć
I bi noć!

Od svih dana ovaj Dan odabran za Dan
Da ovaj dan danas bude pravi dan
I bi dan!

Od svih noći od svih dana
Ova noć Ovaj dan
Odabran za noć, odabran za dan
Da ova noć, da ovaj dan
bude ove noći bude danas
prava noć pravi dan
I bi danoć i bi dandan!!!

I bi poslednji dan!
I bi poslednja noć!

din-dan, dan/din
nič-noć, nič-dan
danić, noćić, ničić
Otvara mrtav sumorne, umorne kapke –
Iz mršavih kostiju debeo prodoran glas, bas:

FOLLOW ME!

FOLLOW ME!

Muškarci vršcima koplja probodeni
Lovor u pepelištu, zub bremena
penje im se za vrat
Na pergamentnom listiću Homerov spev
Osa za Olimp prikovana
Cezarske ure ore učenom žestinom
Deset udaraca nanese Sveti
kamenim zapovestima
Uzima sve a vrati obećanjima
I kamenje se menja u oblutke
obluci u sitan pesak
Na dnu okeana talože se budući grebeni
Alpa pada iz Alpe u Alpu
Andeli se dižu i padaju

FOLLOW ME!

Prašina po prašini
Pesak po pesku
Šljunak po šljunku
Kamen po kamenu
Kučnuo je čas bedem da se izgradi
Čovek po Čoveku
Vek po Veku
Urnisani poroci po prekršaju
Dan po ne/danu

FOLLOW ME!

(odlomak)